

Hallituksen esitys Eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 45 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia siten, että kunnan omarahoitusosuutta alennetaan verokompensaation toteuttamiseksi.

Esitys liittyy tulopoliittisesta sopimuksesta 29 päivänä marraskuuta 2004 saavutettuun

neuvottelutulokseen ja vuoden 2005 talousarvioesitykseen. Esitys on tarkoitettu käsiteltäväksi talousarvioesityksen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2005 alusta lukien.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992, jäljempänä STVOL) 17 §:ssä säädetään kunnan omarahoitusosuudesta ja 18 §:ssä kustannustenjaon säilyttämisestä valtion ja kuntien kesken.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset jakautuvat kuntien ja valtion kesken siten, että kuntien osuus tämän lain mukaan määrättyistä sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksista vuonna 2004 on 68,18 prosenttia ja valtion osuus on 31,82 prosenttia. Eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain 30 §:n ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 181/2004). Esityksessä ehdotetaan, että kuntien osuus sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksista alenisi 1,17 prosentilla 67,01 prosenttiin ja vastaavasti valtion osuus kasvaisi 32,99 prosenttiin.

Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuus on kunnalle määriteltyjen laskennallisten kustannusten ja kunnan omarahoitusosuuden erotus. STVOL 17 §:ssä säädetään kuntien omarahoitusosuudesta. Kunnan omarahoitusosuus lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty kun-

nan omarahoitusosuus asukasluvulla. Kutakin asukasta kohden määritelty vakiomääräinen omarahoitusosuus määrätään vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon voimavaroista annettavassa valtioneuvoston asetuksessa. Tämä asukaskohtainen omarahoitusosuus saadaan laskemalla kaikkien kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset yhteen ja vähentämällä STVOL 18 §:ssä säädetyn prosenttiluvun mukaan määräytyvä valtionosuus.

Edellä todettua kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa on otettava huomioon STVOL 45 a §:n säännös kunnan omarahoitusosuuden korottamisesta. Tämän säännöksen perusteella sosiaali- ja terveystoimessa on kunnan rahoitusosuutta korotettu eräiden yksittäisten uudistusten yhteydessä. Säännös on alun perin tullut voimaan asumistuen ja toimeentulotuen yhteensovittamisen yhteydessä. Säännöksen tarkoituksena on ollut yksittäisten uudistusten yhteydessä valtiokuntasuhteessa kustannusneutraalin rahoitusratkaisun toteuttaminen.

Esityksessä ehdotetaan kunnan omarahoitusosuuden korottamista koskevan STVOL 45 a §:n muuttamista siten, että kunnan omarahoitusosuutta alennetaan verokompensaation toteuttamiseksi 23,30 eurolla kutakin kunnan asukasta kohden.

2. Taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2005 verotusta kevennetään. Tulopoliittiseen sopimukseen liittyen kevennys toteutetaan kasvattamalla kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä ja keventämällä valtion tuloveroasteikkoa. Ansiotulovähennyksen kasvattamisesta seuraavat verotuottomenetykset kompensoidaan kunnille lisäämällä sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksia. Valtionosuuksia lisätään 121 miljoonalla eurolla vuonna 2005.

Ehdotettu muutos vaikuttaa kuntakohtai-

sesti siten, että kunnan omarahoitusosuus alenee 23,30 euroa kutakin kunnan asukasta kohden.

3. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2005 alusta.

Lakiehdotus

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 45 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (733/1992) 45 a §:n otsikko ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1409/2001, ja

lisätään 45 a §:ään siitä lailla 585/2002 kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1409/2001 ja 1187/2002, seuraavasti:

45 a §

*Kunnan omarahoitussuuden korottaminen
ja alentaminen*

rolla kutakin kunnan asukasta kohden.

Omarahoitusosuuden korotus ja alentaminen otetaan edellä säädetyn suuruisena huomioon myöhemmässä valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksessa.

Edellä 17 §:ssä säädettyä kunnan omarahoitussuutta asukasta kohden alennetaan verokompensaation toteuttamiseksi 23,30 eu-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

Laki**sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 45 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (733/1992) 45 a §:n otsikko ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1409/2001, ja

lisätään 45 a §:ään siitä lailla 585/2002 kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1409/2001 ja 1187/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

45 a §

Kunnan omarahoitusosuuden korottaminen

Omarahoitusosuuden korotus otetaan edellä säädetyn suuruisena huomioon myöhemmässä valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksessa.

Ehdotus

45 a §

Kunnan omarahoitusosuuden korottaminen ja alentaminen

Edellä 17 §:ssä säädettyä kunnan omarahoitusosuutta asukasta kohden alennetaan verokompensaation toteuttamiseksi 23,30 eurolla kutakin kunnan asukasta kohden.

Omarahoitusosuuden korotus ja alentaminen otetaan edellä säädetyn suuruisena huomioon myöhemmässä valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.